

Datum van
inontvangstneming

:

23/07/2025

Zaak C-360/25**Verzoek om een prejudiciële beslissing****Datum van indiening:**

30 mei 2025

Verwijzende rechter:

Bundesfinanzgericht (Oostenrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

30 mei 2025

Verzoekende partij:

X

Verwerende partij:

Finanzamt für Großbetriebe

BFG GZ. RE/7100001/2025
BUNDESFINANZGERICHT (federale belastingrechter in eerste aanleg)
REPUBLIK ÖSTERREICH

[OMISSIS]

Verzoek om een prejudiciële beslissing krachtens artikel 267 VWEU

[OMISSIS]

BESLISSING

Het Bundesfinanzgericht heeft [OMISSIS] in de beroepsprocedure ***X***, [OMISSIS] Wenen, [OMISSIS] aangaande het op 20 december 2021 [OMISSIS] ingediende bezwaar tegen de beschikkingen van het Finanzamt für Großbetriebe (belastingdienst voor grote ondernemingen) van 6 december 2021 betreffende btw voor de jaren 2013 tot en met 2017, fiscaal nummer 09-015/0111, de volgende beslissing gegeven:

- I. Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt krachtens artikel 267 VWEU verzocht om een prejudiciële beslissing over de vraag of onderstaande btw-vrijstelling moet worden aangemerkt als een

steunmaatregel van de staat in de zin van artikel 107, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie:

Zijn vrijgesteld van btw, diverse diensten die onderling worden verricht tussen ondernemingen die zich hoofdzakelijk toeleggen op diensten van bancaire aard of op het gebied van verzekeringen of pensioenfondsen, voor zover deze diensten rechtstreeks worden gebruikt ter verrichting van de genoemde vrijgestelde handelingen en voor het beschikbaar stellen van personeel van deze ondernemingen aan de in de eerste volzin genoemde groeperingen.

II. Het Bundesfinanzgericht geeft de president van het Hof van Justitie in overweging om overeenkomstig artikel 53, lid 3, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie te beslissen dat het onderhavige verzoek om een prejudiciële beslissing bij voorrang wordt behandeld.

III. [OMISSIS] [schorsing van de procedure en informatie over rechtsmiddelen]

Motivering

1. Feiten

- 1 Verzoekende partij (hierna: „***X****”) voor het Bundesfinanzgericht is een Oostenrijkse bank. ***X**** is bovendien het overkoepelende orgaan van een Oostenrijkse fiscale eenheid (btw-groep).
- 2 De beroepsprocedure houdt verband met een belastingcontrole door de bevoegde autoriteiten en de daaropvolgende wijziging door het Finanzamt für Großbetriebe van btw-aanslagen voor de jaren 2013 tot en met 2017. In het rapport van de belastingcontrole van 1 december 2021, waarnaar in de desbetreffende btw-aanslagen wordt verwezen, werd samenvattend vastgesteld dat bepaalde grensoverschrijdende diensten van een contractpartij van ***X**** betreffende geldautomaten niet onder de vrijstelling vielen van § 6, lid 1, punt 8, onder e), UStG 1994 (vrijstelling van handelingen en bemiddeling van handelingen betreffende deposito’s en rekening-courantverkeer, met inbegrip van betalingen en overmakingen; inning van handelspapieren als omzetting van artikel 135, lid 1, onder d), van richtlijn 2006/112/EG [hierna: „btw-richtlijn’’]). Voor deze diensten heeft het Finanzamt für Großbetriebe de belasting wegens de verlegging van de belastingschuld vastgesteld bij ***X****. Aangezien deze diensten rechtstreeks en onmiddellijk verband hielden met vrijgestelde diensten van ***X****, heeft het Finanzamt für Großbetriebe de aftrek van voorbelasting geweigerd en, na hervatting van de procedure, de betrokken btw-aanslagen dienovereenkomstig gewijzigd. De hervatting van de btw-procedures betreffende de jaren 2013 tot en met 2017 is in het hoofdgeding niet aan de orde. Naar aanleiding van het ingestelde bezwaar van 20 december 2021 tegen de beschikking heeft het Finanzamt für Großbetriebe de vastgestelde btw voor de jaren 2013 tot en met 2017 bij voorlopige besluiten op bezwaar van 10 juni 2022 gewijzigd, waarbij de

vordering in wezen bleef bestaan. ***X*** verzocht derhalve op 13 juli 2022 om het bezwaar voor te leggen aan het Bundesfinanzgericht.

- 3 ***X*** kwam met haar bezwaar van 20 december 2021 voor het Bundesfinanzgericht, kort samengevat, op tegen de kwalificatie van deze grensoverschrijdende diensten van een contractpartij van ***X*** betreffende geldautomaten als op het nationale grondgebied belastbare diensten. Subsidiair voerde ***X*** aan dat de diensten niet onder de verlegging van de belastingschuld vallen omdat de betrokken diensten door een binnenlandse onderneming worden verricht.
- 4 Op het eerste gezicht is voor het onderhavige verzoek om een prejudiciële beslissing echter het feit dat ***X*** in de litigieuze jaren 2013 tot en met 2017 gebruik heeft gemaakt van de zogenoemde vrijstelling voor interbancaire diensten van § 6, lid 1, punt 28, laatste volzin, UStG 1994, zoals gewijzigd bij het Abgabenänderungsgesetz 2024 (hierna: „AbgÄG 2024”), BGBl. I nr. 113/2024 [OMISSIS]. Door deze belastingvrijstelling toe te passen heeft ***X*** in de litigieuze jaren 2013 tot en met 2017 volgens haar eigen verklaringen in ieder geval de volgende handelingen vrijgesteld verricht:

2013	2014	2015	2016	2017
€ 4.114.563,29	€ 4.045.552,61	€ 5.049.355,79	€ 2.661.640,27	€ 2.162.742,79

- 5 Tussen partijen in het hoofdgeding was niet in geschil dat deze diensten zijn vrijgesteld van belasting op grond van de in § 6, lid 1, punt 28, laatste volzin, UStG 1994 aF (oude versie) voorziene vrijstelling voor interbancaire diensten. Dit betekent dat het Finanzamt für Großbetriebe de toepassing van de vrijstelling heeft toegestaan overeenkomstig de voor de litigieuze jaren geldende Oostenrijkse rechtssituatie. Wat de procedurele verplichtingen betreft, is het Bundesfinanzgericht echter niet beperkt tot het bezwaar als toetsingscriterium; integendeel, deze rechter is bevoegd om volledig kennis te nemen van de zaak. Bijgevolg kon en moest het Bundesfinanzgericht in het kader van de procedurele verplichtingen nagaan of de in het hoofdgeding onbetwist toegepaste vrijstelling voor interbancaire diensten rechtens van toepassing was, en in die context de noodzakelijke feitelijke verificaties verrichten [OMISSIS].
- 6 § 6, lid 1, punt 28, laatste volzin, UStG 1994 aF voorziet in een belastingvrijstelling voor diverse diensten die onderling worden verricht tussen ondernemingen die zich hoofdzakelijk toeleggen op diensten van bancaire aard of op het gebied van verzekeringen of pensioenfondsen, voor zover deze diensten rechtstreeks worden gebruikt ter verrichting van de genoemde vrijgestelde handelingen. Kort samengevat zijn op grond van deze bepaling alle diensten tussen ondernemingen die zich hoofdzakelijk toeleggen op diensten van bancaire aard of op het gebied van verzekeringen of pensioenfondsen, vrijgesteld van btw, voor zover zij niet reeds onder een andere vrijstellingsregeling vallen. Dit betreft

alle soorten diensten, daaronder ook begrepen diensten die op grond van het Unierecht, en meer bepaald volgens artikel 132 e.v. van de btw-richtlijn, niet van belasting vrijgesteld zouden zijn. Deze diensten hoeven niet specifiek verband te houden met het bank- of verzekeringswezen (zie *Ruppe/Achatz*, UStG⁴ (2017), § 6, punt 490).

- 7 De vrijstellingsbepaling van § 6, lid 1, punt 28, UStG 1994 aF ontbeert een Unierechtelijke grondslag (zie *Schefzig*, EuGH: Keine Zusammenschlussbefreiung für Finanzdienstleister, BFGjournal 2017, 380 e.v.; *Rattinger*, in *Melhardt/Tumpel*, UStG³ (2021) § 6 punt 694; *Kanduth-Kristen/Tschiderer* in *Berger/Bürgler/Kanduth-Kristen/Wakounig*, UStG-ON3.02 (2021) § 6 punt 24). De nationale belastingvrijstelling geldt namelijk voor alle diensten, ongeacht de inhoud daarvan. Volgens de bewoordingen van de wet kunnen bijvoorbeeld onder meer IT-diensten, adviesdiensten en catering- of kinderopvangdiensten worden vrijgesteld, voor zover die diensten onderling worden verricht tussen ondernemingen die zich hoofdzakelijk toeleggen op diensten van bancaire aard of op het gebied van verzekeringen of pensioenfondsen (en rechtstreeks worden gebruikt ter verrichting van die vrijgestelde handelingen).
- 8 Het Bundesfinanzgericht ziet geen mogelijkheid om een met de bepalingen van de btw-richtlijn verenigbare situatie tot stand te brengen: een rechtstreekse toepassing van deze richtlijn tegen de wil van de belastingplichtige is niet mogelijk, zodat de niet-toepassing van de vrijstelling voor interbancaire diensten van § 6, lid 1, punt 28, tweede volzin, UStG 1994 aF niet mogelijk is. Evenzo is een richtlijnconforme uitlegging van het nationale recht niet mogelijk, aangezien een dergelijke uitlegging contra legem niet is toegestaan. In die omstandigheden zou het Bundesfinanzgericht dan ook het voor de belastingplichtige gunstiger nationaal recht moeten toepassen en zodoende een vrijstelling moeten toestaan waarvoor mogelijkerwijs geen Unierechtelijke grondslag te vinden is.

2. Ontvankelijkheid en voorwerp van het geding

- 9 Overeenkomstig artikel 267, tweede alinea, VWEU kan een rechterlijke instantie het Hof van Justitie verzoeken over een vraag uitspraak te doen, indien zij een beslissing op die vraag noodzakelijk acht voor het wijzen van haar vonnis.
- 10 Volgens vaste rechtspraak van het Hof rust er een vermoeden van relevantie op de vragen betreffende de uitlegging van het Unierecht die de nationale rechter heeft gesteld binnen het onder zijn eigen verantwoordelijkheid geschetste feitelijke en wettelijke kader, ten aanzien waarvan het niet aan het Hof is de juistheid te onderzoeken. Het Hof kan slechts weigeren uitspraak te doen op een verzoek van een nationale rechter om een prejudiciële beslissing, wanneer duidelijk blijkt dat de gevraagde uitlegging van het Unierecht geen verband houdt met een reëel geschil of met het voorwerp van het hoofdgeding, of wanneer het vraagstuk van hypothetische aard is of het Hof niet beschikt over de gegevens, feitelijk en rechtens, die noodzakelijk zijn om een zinvol antwoord te geven op de gestelde

vragen (zie arresten van het Hof van 16 december 2008 in zaak C-210/06, *Cartesio*, EU:C:2008:723, punt 67, 13 maart 2001 in zaak C-379/98, *PreussenElektra*, EU:C:2001:160, punt 39, en 5 december 2006 in de gevoegde zaken C-94/04 en C-202/04, *Cipolla e.a.*, EU:C:2006:758, punt 25).

- 11 Als rechterlijke instantie in de zin van artikel 267 VWEU is het Bundesfinanzgericht bevoegd om zich tot het Hof te wenden. Het betreft hier niet een vraagstuk van hypothetische aard, aangezien ***X*** in het onderhavige geval de belastingvrijstelling van § 6, lid 1, punt 28, laatste volzin, UStG 1994 aF in de litigieuze jaren heeft toegepast, zoals hierboven is aangegeven, en volgens haar eigen verklaringen overeenkomstige handelingen in de hierboven beschreven omvang vrijgesteld heeft verricht. Dit feit moet – zoals hierna zal blijken – door het Bundesfinanzgericht worden onderzocht en beoordeeld, ook al is er dienaangaande geen sprake van een geschil tussen partijen.
- 12 Overeenkomstig § 279, lid 1, van de Bundesabgabenordnung (Oostenrijks federaal belastingwetboek; hierna: „BAO”) is het Bundesfinanzgericht in beginsel verplicht om bij wijze van vonnis over de grond van de zaak beslissen. In dit verband heeft het Bundesfinanzgericht het recht om zowel in het dictum als in de motivering zijn opvatting in de plaats te stellen van die van de belastingautoriteit en dienovereenkomstig de bestreden beschikking in elke richting te wijzigen of nietig te verklaren of het bezwaar tegen de beschikking als ongegrond af te wijzen. De bevoegdheid tot wijziging wordt beperkt door de zaak waarbij de zaak de kwestie is die de inhoud van het dictum in eerste aanleg vormde (zie arrest van het VwGH (hoogste bestuursrechter) van 4 juni 2020, Ra 2019/15/0062, met verdere verwijzingen). Naar Oostenrijks belastingprocesrecht heeft het Bundesfinanzgericht derhalve volledige bevoegdheid om kennis te nemen van de zaak.
- 13 Uit deze volledige bevoegdheid volgt dus dat het Bundesfinanzgericht in het kader van de hogere voorziening, beperkt door de aanhangige zaak, eventuele onrechtmatigheden (in casu: rechtmatigheid van het gebruik van de vrijstelling voor interbancaire diensten op grond van § 6, lid 1, punt 28, UStG 1994 aF, die geen Unierechtelijke grondslag heeft in de btw-richtlijn) moet onderzoeken en indien nodig de vorderingen ook ten nadele moet wijzigen (zie arrest van het VwGH van 22 oktober 2024, Ra 2024/13/0058). In deze context is de aanhangige zaak de respectieve bestreden belasting (in casu: de btw 2013 tot en met 2017) (zie in die zin arrest van het VwGH van 22 oktober 2024, Ra 2024/13/0008).
- 14 Bijgevolg is het Bundesfinanzgericht niet beperkt tot het door de verwerende autoriteit of door ***X*** in het bezwaar aangevoerde. Integendeel, het Bundesfinanzgericht is verplicht om de in het bezwaar aangevochten belastingaanslagen voor de btw 2013 tot en met 2017 volledig te onderzoeken. De nationale belastingbepalingen voorzien niet in de mogelijkheid om een (eventueel onjuiste juridische) beoordeling uit te sluiten van het voorwerp van het geschil of om een schikking ter zake te treffen. Concreet betekent dit voor het hoofdgeding dat ook de toepassing van de vrijstelling voor interbancaire diensten van § 6, lid 1,

punt 28, UStG 1994 aF, die tussen partijen niet in geschil is, voor het Bundesfinanzgericht niet kan worden uitgesloten van het voorwerp van het geschil. Integendeel, het Bundesfinanzgericht is in het kader van de volledige bevoegdheid om kennis te nemen van de zaak, verplicht om eventuele – door partijen in voorkomend geval niet aangevoerde – onrechtmatigheden ook ten nadele te onderzoeken en in dit verband de noodzakelijke feitelijke verificaties te verrichten (zie met betrekking tot de onderhavige feitelijke verificatie het besluit van het BFG van 12 september 2023 waarbij ***X*** werd verzocht bekend te maken of gebruik werd gemaakt van de vrijstelling voor interbancaire diensten).

- 15 In het licht van deze onderzoeksverplichting staat het ook aan het Bundesfinanzgericht om na te gaan of de toegepaste vrijstelling voor interbancaire diensten, die geen grondslag vindt in het Unierecht, überhaupt kan worden toegepast, ook al was de betreffende regeling niet in geschil tussen de partijen in de procedure. Op basis van het Oostenrijkse belastingprocesrecht moet de litigieuze belastingvrijstelling van § 6, lid 1, punt 28, UStG 1994 aF dus door het Bundesfinanzgericht worden onderzocht wat betreft haar toepasselijkheid.
- 16 Er bestaat dus een noodzakelijk verband tussen de onderhavige prejudiciële vraag en het voorwerp van het geschil, overeenkomstig artikel 94, onder c), van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie. Het Bundesfinanzgericht moet de toepassing van de vrijstelling voor interbancaire diensten ambtshalve onderzoeken, ook buiten de tussen partijen in geschil zijnde bezwaren om. Anders zal het Bundesfinanzgericht in het geval van twijfel zijn beslissing aan onrechtmatigheid blootstellen.
- 17 Het standpunt van de Republiek Oostenrijk met betrekking tot het verzoek om een prejudiciële beslissing in zaak C-460/24 dat dateert van vóór het onderhavige verzoek om een prejudiciële beslissing, *Schoger*, EU:C:2025:346, volgens hetwelk „de vraag of er sprake is van steun in de zin van artikel 107, lid 1, VWEU voor de aanhangige procedure – in voorkomend geval – slechts relevant [kan zijn] indien in concreto de vrijstelling voor interbancaire diensten daadwerkelijk in het geding is” (zie schriftelijke verklaring van de Republiek Oostenrijk van 14 oktober 2024, punt 11), blijkt – zoals aangetoond – niet overeen te stemmen met de Oostenrijkse rechtssituatie. Aangezien het Finanzamt für Großbetriebe bij besluit van 2 september 2024 is geïnformeerd over het besluit van 12 september 2023, waarbij het Bundesfinanzgericht ***X*** verzocht bekend te maken of gebruik werd gemaakt van de vrijstelling voor interbancaire diensten, en over het antwoord van ***X*** van 28 november 2023, waarbij aan het Bundesfinanzgericht bekend werd gemaakt dat in de boven nader vermelde omvang gebruik is gemaakt van de vrijstelling voor interbancaire diensten in de litigieuze jaren, kan er niet van uit worden gegaan dat de Republiek Oostenrijk niet op de hoogte was van het feit dat de vrijstelling van § 6, lid 1, punt 28, UStG 1994 aF in dit geval daadwerkelijk werd toegepast. In dit verband kan de verwijzende rechter niet begrijpen waarom de juridische dienst die optreedt als vertegenwoordiger van de Republiek Oostenrijk tegenover het Hof, in twijfel trekt dat de vrijstelling voor interbancaire diensten het voorwerp van de procedure is,

waaraan het Hof nadien in zijn afwijzende beschikking heeft gerefereerd (zie beschikking van het Hof van Justitie van 5 mei 2025 in zaak C-460/24, *Schöger*, EU:C:2025:346, punt 26, laatste zin).

- 18 Zoals ik reeds in het kader van de uiteenzetting van de feiten heb uiteengezet, kan het Bundesfinanzgericht geen Unierechtconforme situatie tot stand brengen die in overeenstemming is met de btw-richtlijn: de litigieuze belastingvrijstelling heeft geen rechtsgrondslag in het Unierecht [OMISSIS]. De btw-richtlijn voorziet niet in een overeenkomstige vrijstelling. Tegen de wil van de belastingplichtige kan deze richtlijn niet rechtstreeks worden toegepast. Een richtlijnconforme uitlegging van het nationale recht is evenmin mogelijk, aangezien een dergelijke uitlegging contra legem niet is toegestaan. Integendeel, het Bundesfinanzgericht zou het voor de belastingplichtige gunstiger nationaal recht en zodoende een vrijstelling moeten toepassen die geen grondslag in het Unierecht heeft.
- 19 Volgens de verwijzende rechter is de juiste toepassing van het Unierecht niet zo evident dat redelijkerwijs geen ruimte voor twijfel kan bestaan.

3. Unierecht

- 20 Artikel 107, lid 1, VWEU:

„Behoudens de afwijkingen waarin de Verdragen voorzien, zijn steunmaatregelen van de staten of in welke vorm ook met staatsmiddelen bekostigd, die de mededinging door begunstiging van bepaalde ondernemingen of bepaalde producties vervalsen of dreigen te vervalsen, onverenigbaar met de interne markt, voor zover deze steun het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig beïnvloedt.

4. Nationaal recht

- 21 § 279, lid 1, Bundesabgabenordnung bepaalt:

„§ 279 (1) Behalve in de in § 278 bedoelde gevallen moet het Verwaltungsgericht altijd bij wijze van vonnis over de grond van de zaak beslissen. Het heeft het recht om zowel in het dictum als in de motivering zijn opvatting in de plaats te stellen van die van de belastingautoriteit en dienovereenkomstig de bestreden beschikking in elke richting te wijzigen of nietig te verklaren of het bezwaar tegen de beschikking als ongegrond af te wijzen.”

- 22 § 6, lid 1, punt 28, UStG 1994, in de in het hoofdgeding van toepassing zijnde oorspronkelijke versie (BGBl. nr. 663/1994), bepaalt (benadrukking toegevoegd door het Bundesfinanzgericht):

„§ 6. (1) De volgende van de onder § 1, lid 1, punt 1, genoemde handelingen zijn vrijgesteld van btw:

[...]

28. diverse ten behoeve van hun leden verrichte diensten door groeperingen van ondernemingen die zich hoofdzakelijk toeleggen op diensten van bancaire aard of op het gebied van verzekeringen of pensioenfondsen, voor zover deze diensten rechtstreeks worden gebruikt ter verrichting van de genoemde vrijgestelde handelingen en voor zover deze groeperingen van hun leden slechts de precieze terugbetaling vorderen van hun aandeel in de gezamenlijke kosten. **Dit geldt ook voor diverse diensten die onderling worden verricht tussen ondernemingen die zich hoofdzakelijk toeleggen op diensten van bancaire aard of op het gebied van verzekeringen of pensioenfondsen, voor zover deze diensten rechtstreeks worden gebruikt ter verrichting van de genoemde vrijgestelde handelingen en voor het beschikbaar stellen van personeel van deze ondernemingen aan de in de eerste volzin genoemde groeperingen.**

[...]”

5. Prejudiciële vraag

Inleidende opmerking

- 23 Het Bundesfinanzgericht wenst te vernemen of een regeling zoals de vrijstelling voor interbancaire diensten overeenkomstig § 6, lid 1, punt 28, laatste volzin, UStG 1994 aF moet worden aangemerkt als een steunmaatregel van de staat in de zin van artikel 107, lid 1, VWEU.
- 24 Opgemerkt dient te worden dat de hier aan de orde zijnde regeling het voorwerp uitmaakte van een wetgevingswijziging. Sinds 1 januari 2025 is de in casu relevante laatste volzin van § 6, lid 1, punt 28, UStG 1994 en bijgevolg ook de aan de orde zijnde vrijstelling voor interbancaire diensten met de wijziging bij het AbgÄG 2024, BGBl. I nr. 113/2024, geschrapt. In de toelichting daarbij staat als volgt te lezen [OMISSIS]: „Teneinde rechtszekerheid te creëren op grond van de Unierechtelijke bepalingen wordt de laatste volzin van § 6, lid 1, punt 28 geschrapt. De wijziging treedt in werking op 1 januari 2025.” Het doel van de maatregel wordt uitdrukkelijk omschreven als „het versterken van de rechtszekerheid en het in overeenstemming brengen van het nationale recht met het recht van de Unie” [OMISSIS]. Ook de Oostenrijkse wetgever had dus met het oog op het Unierecht kennelijk bedenkingen bij deze regeling. De nieuwe regeling werd per 19 juli 2024, dat wil zeggen halverwege de eerdere prejudiciële procedure in zaak C-460/24, Schoger, EU:C:2025:346 (zie het eerdere verzoek om een prejudiciële beslissing van het BFG van 28 juni 2024, RE/7100001/2024), in het Bundesgesetzblatt bekend gemaakt en trad op 1 januari 2025 in werking. In de terugwerkende kracht van de wetswijziging is niet voorzien. Voor de litigieuze jaren 2013 tot en met 2017 is de wetswijziging dus niet van toepassing.
- 25 Er zij uitdrukkelijk op gewezen dat § 6, lid 1, punt 28, UStG 1994 in de versie van voor het AbgÄG 2024, ten tijde van de (huidige) beslissing van het Bundesfinanzgericht voor de litigieuze jaren van toepassing is. Hieruit volgt dat de in § 6, lid 1, punt 28, laatste volzin, UStG 1994 aF neergelegde vrijstelling

voor interbancaire diensten vanuit btw-oogpunt in ieder geval van toepassing was gedurende het litigieuze tijdvak, te weten van 2013 tot en met 2017; in het bijzonder in het licht daarvan dat, zoals opgemerkt in de punten 8 en 18 hierboven, een rechtstreekse toepassing van de btw-richtlijn tegen de wil van de belastingplichtige niet mogelijk is.

- 26 Aangaande de rechtspraak van het Hof inzake staatssteun tegen de achtergrond van de btw-richtlijn kan worden verwezen naar het arrest Heiser (arrest van het Hof van 3 maart 2005 in zaak C-172/03, *Heiser*, EU:C:2005:130) en naar de beantwoording van de tweede vraag in het arrest *Puffer* (zie arrest van het Hof van 23 april 2009 in zaak C-460/07, *Puffer*, EU:C:2009:254).
- 27 Volgens vaste rechtspraak van het Hof moet derhalve in het licht van artikel 107, lid 1, VWEU worden nagegaan of de in § 6, lid 1, punt 28, laatste volzin, UStG 1994 neergelegde vrijstelling moet worden aangemerkt als
 - (1) een maatregel van de staat of met staatsmiddelen bekostigd,
 - (2) die het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig kan beïnvloeden,
 - (3) de begunstigde ervan (***X***) een voordeel verschaft en
 - (4) de mededinging vervalst of dreigt te vervalsen.

5.1. Maatregelen van de staat, staatsmiddelen

- 28 Om te beginnen moet worden opgemerkt dat ervan moet worden uitgegaan dat een regeling die voortvloeit uit de btw-richtlijn die door alle lidstaten op eenvormige wijze moet worden omgezet, geen maatregel van de staat is. Bijgevolg kan artikel 107, lid 1, VWEU geen toepassing vinden (zie arrest van het Hof van 23 april 2009 in zaak C- 460/07, *Puffer*, EU:C:2009:254, punt 70).
- 29 De btw-richtlijn biedt echter geen grondslag voor de vrijstelling voor interbancaire diensten. Dit werd zelfs in de opmerkingen van de vertegenwoordiger van de partijen in het eerdere verzoek om een prejudiciële beslissing in zaak C-460/24, *Schoger*, EU:C:2025:346 (zie blz. 6 van de opmerkingen van 15 oktober 2024) bevestigd (zie ook punten 35 en 36 van de opmerkingen van de Europese Commissie van 10 oktober 2024 in zaak C-460/24, *Schoger*, EU:C:2025:346).
- 30 Artikel 132 van de btw-richtlijn bevat een limitatieve lijst van „vrijstellingen voor bepaalde activiteiten van algemeen belang”. Geen van de daar genoemde bepalingen van artikel 132 van de btw-richtlijn kan als grondslag dienen voor § 6, lid 1, punt 28, laatste volzin, UStG 1994 aF.
- 31 Artikel 135 van de btw-richtlijn regelt „vrijstellingen ten gunste van andere activiteiten” en bevat onder meer vrijstellingen die gewoonlijk door banken en verzekeringen worden toegepast. Geen van de vrijstellingen van artikel 135 van de

btw-richtlijn kan als grondslag dienen voor § 6, lid 1, punt 28, laatste volzin, UStG 1994 aF.

- 32 Aangezien de btw-richtlijn geen grondslag biedt voor de belastingvrijstelling van § 6, lid 1, punt 28, laatste volzin, UStG 1994 aF, moet deze vrijstelling worden aangemerkt als een maatregel van de staat (zie arrest van het Hof van 3 maart 2005 in zaak C-172/03, *Heiser*, EU:C:2005:130, punt 28; in dezelfde zin ook arrest van het Gerecht van de Europese Unie van 5 april 2006 in zaak T- 351/02, *Deutsche Bahn*, EU:T:2006:104, punt 102).
- 33 Uit de rechtspraak van het Hof volgt dat het afzien van middelen die anders door de staat zouden zijn geïnd, een overdracht van staatsmiddelen vormt (zie arrest van het Hof van 16 mei 2000 in zaak C-83/98 P, *Frankrijk/Ladbroke Racing Ltd*, EU:C:2000:248).
- 34 Het gebruik van staatsmiddelen kan bij wijze van voorbeeld worden aangetoond aan de hand van een eenvoudig voorbeeld: Zonder de betrokken vrijstelling voor interbancaire diensten zou ***X*** de onder deze titel vrijgestelde handelingen aan belasting moeten onderwerpen. Aangezien ***X*** de in het kader van de vrijstelling voor interbancaire diensten vrijgesteld verrichte handelingen onvermijdelijk heeft verricht voor andere ondernemingen die zich hoofdzakelijk toeleggen op diensten van bancaire aard of op het gebied van verzekeringen of pensioenfondsen, en deze diensten rechtstreeks worden gebruikt ter verrichting van de genoemde vrijgestelde handelingen, komen deze ontvangende ondernemingen ook niet in aanmerking voor aftrek van voorbelasting.
- 35 Het feit dat Oostenrijk in dit verband heeft afgezien van extra btw-inkomsten, kan – zoals de wetgever zelf heeft uiteengezet – worden afgeleid uit het voorstel van de regering met betrekking tot het AbgÄG 2024. Op het voorblad en in de effectgerichte evaluatie van de gevolgen wordt immers onder meer de financiële impact op de federale begroting en andere overheidsbegrotingen uiteengezet. De financiële impact, dat wil zeggen de extra btw-inkomsten van de Republiek Oostenrijk als gevolg van de afschaffing van de betrokken vrijstelling, zijn voor de jaren vanaf 2025 begroot op 100.000.000 EUR (100 miljoen EUR) per jaar [OMISSIS]. Omgekeerd moet ervan worden uitgegaan dat de toepassing van de betrokken belastingvrijstelling sinds de toetreding van Oostenrijk tot de Europese Unie per 1 januari 1995 heeft geleid tot een aanzienlijke daling van de jaarlijkse btw-inkomsten. De uitleg die de juridische dienst, als vertegenwoordiger van de Republiek Oostenrijk tegenover het Hof, heeft gegeven, namelijk dat „*de vrijstelling voor interbancaire diensten uiteindelijk feitelijk niet tot een bevoordeling van de dienstverrichter of de ontvanger leidt*”, zijn voor de verwijzende rechter niet te begrijpen in samenhang met de effectgerichte evaluatie van de gevolgen (zie punt 31 van de opmerkingen van de Republiek Oostenrijk in zaak C-460/24, *Schoger*, EU:C:2025:346). De hierboven beschreven derving van belastinginkomsten lijkt te wijzen op een voordeel voor de respectieve ondernemingen die door de vrijstelling voor interbancaire diensten worden begunstigd.

- 36 Het gaat dus hoe dan ook om het afzien van staatsmiddelen omdat de omzetbelasting niet is geheven, hetgeen in een later stadium geen recht geeft op aftrek van voorbelasting.
- 37 Het Bundesfinanzgericht gaat er dan ook van uit dat in het onderhavige geval is voldaan aan de voorwaarde voor de aanwezigheid van staatssteun met gebruikmaking van staatsmiddelen.

5.2. Mogelijke ongunstige beïnvloeding van het handelsverkeer tussen lidstaten en (dreigende) vervalsing van de mededinging

- 38 Volgens de rechtspraak van het Hof vervalsen steunmaatregelen die bedoeld zijn om een onderneming te bevrijden van de kosten die zij normaliter in het kader van haar lopend beheer of van haar normale activiteiten had moeten dragen, in beginsel de concurrentievoorwaarden (zie arrest van het Hof van 19 september 2000 in zaak C-156/98, *Commissie/Duitsland*, EU:C:2000:467, punt 30 en aldaar aangehaalde rechtspraak). Aan de voorwaarde van een mogelijke ongunstige beïnvloeding van het handelsverkeer tussen lidstaten kan worden voldaan, ongeacht de plaatselijke of regionale aard van de geleverde diensten of de omvang van het betrokken werkterrein (zie arrest van het Hof van 3 maart 2005 in zaak C-172/03, *Heiser*, EU:C:2005:130, punt 33).
- 39 In het onderhavige geval kan ***X*** haar diensten, die sowieso niet zijn vrijgesteld op grond van een andere Unierechtconforme vrijstellingsregeling, vrijgesteld verrichten voor andere begunstigde ondernemingen. Afhankelijk van het geldende btw-tarief kan ***X*** haar diensten dus tot 20 % goedkoper aanbieden dan andere, niet-begunstigde ondernemers. Voorbeeld:

*Wanneer ***X*** IT-diensten verricht voor een andere Oostenrijkse bank die deze handelingen rechtstreeks ter verrichting van vrijgestelde handelingen gebruikt, zijn de door ***X*** verrichte IT-diensten vrijgesteld overeenkomstig § 6, lid 1, punt 28, laatste volzin, UStG 1994 aF. Wanneer diezelfde diensten worden verricht door een IT-onderneming, moet deze daarvoor 20 % btw in rekening brengen.*

- 40 De vrijgestelde diensten van ***X*** verschaffen bovendien ook een voordeel aan de (vrijgestelde) afnemer ervan, aangezien – zoals hierboven uiteengezet – als voorwaarde voor de vrijstelling voor interbancaire diensten geldt dat de afgenomen diensten rechtstreeks ter verrichting van vrijgestelde handelingen worden gebruikt. Wanneer – zoals het voorbeeld in punt 39 laat zien – de diensten niet door ***X*** maar door een IT-onderneming worden verricht, heeft de (vrijgestelde) afnemer ervan geen recht op aftrek van voorbelasting en moet hij daadwerkelijk een hogere prijs betalen. Wanneer daarentegen ***X*** dezelfde diensten verricht met gebruikmaking van de vrijstelling voor interbancaire diensten, hoeft de afnemer ervan vanwege de vrijstelling van ***X*** alleen het bedrag exclusief btw te voldoen. Bijgevolg ontstaat door de gebruikmaking van de vrijstelling voor interbancaire diensten overeenkomstig § 6, lid 1, punt 28, laatste

volzin, UStG 1994 aF door ***X*** niet alleen een voordeel voor haarzelf, maar ook voor de afnemer van die diensten.

- 41 Aangezien Oostenrijkse banken rechtstreeks concurreren met andere Europese banken, is er volgens het Bundesfinanzgericht ook sprake van een mogelijke ongunstige beïnvloeding van het handelsverkeer tussen lidstaten. Evenzo dreigt de maatregel de mededinging tussen lidstaten te vervalsen.

5.3. Selectiviteit

- 42 Volgens vaste rechtspraak van het Hof moet bij de beoordeling van het selectieve karakter van het voordeel in de eerste plaats worden bepaald of de betrokken nationale maatregel binnen het kader van een bepaalde rechtsregeling „bepaalde ondernemingen of bepaalde producties” kan begunstigen ten opzichte van andere die zich, gelet op de doelstelling van die regeling, in een feitelijk en juridisch vergelijkbare situatie bevinden en dus een verschillende behandeling krijgen die in wezen discriminerend is (arrest van het Hof van 21 december 2016 in zaak C-20/15 P en C-21/15 P, *Commissie/World Duty Free Group e.a.*, EU:C:2016:981, punt 54 en aldaar aangehaalde rechtspraak).
- 43 De toepasselijkheid van de hier aan de orde zijnde regeling levert duidelijk een voordeel op. De betrokken ondernemingen in de bank-, verzekerings- en pensioenfondsensector hebben immers als het ware de keuze om de vrijstelling in kwestie al dan niet toe te passen. Mocht immers blijken dat de toepassing van de vrijstelling in een concreet geval nadelig zou zijn voor de betrokken belastingplichtige, bijvoorbeeld wegens een hoge niet-aftrekbare aftrek van voorbelasting, dan zou de belastingplichtige zich rechtstreeks kunnen beroepen op de btw-richtlijn, volgens welke de handelingen belastbaar zouden zijn en een recht op aftrek van voorbelasting zou bestaan. Omgekeerd is het voor het Bundesfinanzgericht duidelijk dat de toepasselijkheid van de vrijstelling voor interbancaire diensten een (aanzienlijk) voordeel voor de betrokken ondernemingen vormt. Met andere woorden: de litigieuze vrijstelling voor interbancaire diensten biedt de betrokken ondernemingen een met het Unierecht strijdige optie om hun btw-verplichtingen vorm te geven. Eventuele nadelige gevolgen van de vrijstelling voor interbancaire diensten (als oneigenlijke vrijstelling) kunnen worden weggenomen doordat de betrokken onderneming rechtstreeks beroep kan doen op de btw-richtlijn.
- 44 Noch op grond van het grote aantal begunstigde ondernemingen, noch op grond van de verscheidenheid en het belang van de industriële sectoren waartoe deze ondernemingen behoren, kan een maatregel van de staat worden aangemerkt als een algemene maatregel van economische politiek, tenzij deze ten goede komt aan alle industriële sectoren (zie bijvoorbeeld arrest van het Hof van 17 juni 1999 in zaak C-75/97, *België/Commissie*, EU:C:1999:311, punt 32, en 8 november 2001 in zaak C-143/99, *Adria-Wien Pipeline*, EU:C:2001:598, punt 48). Hoewel veel belang wordt gehecht aan de banksector, kan dit niet zo ver gaan dat selectiviteit

reeds ten gronde wordt ontkend. Alleen heffings- en belastingregelingen die gelijkelijk van toepassing zijn op alle ondernemingen die zich in een feitelijk en juridisch vergelijkbare situatie bevinden, kunnen als „algemene maatregelen” worden aangemerkt. Zoals wij hebben gezien, is dit in casu evenwel juist niet het geval (zie punten 39 en 40 hierboven).

- 45 In de context van belastingmaatregelen moet voor het aanmerken van een nationale belastingmaatregel als „selectief” ten eerste worden bepaald welke algemene of „normale” belastingregeling geldt in de betrokken lidstaat, en ten tweede worden aangetoond dat de betrokken belastingmaatregel afwijkt van de gewone regeling, voor zover hij differentiaties invoert tussen marktdeelnemers die zich, gelet op het doel van de gewone regeling, in een feitelijk en juridisch vergelijkbare situatie bevinden (zie in die zin arrest van het Hof van 21 december 2016 in de zaken C-20/15 P en C-21/15 P, *Commissie/World Duty Free Group e.a.*, EU:C:2016:981, punt 57).
- 46 Het Bundesfinanzgericht gaat in overeenstemming met hetgeen is uiteengezet in punt 54 van de opmerkingen van de Europese Commissie van 10 oktober 2024 in de eerdere zaak C-460/24, *Schoger*, EU:C:2025:346, ervan uit dat het btw-referentiestelsel in het hoofdgeding het UStG 1994 is, uitgelegd in overeenstemming met de dwingende bepalingen van de btw-richtlijn en de daaruit voortvloeiende beginselen en doelstellingen, en dat dit referentiestelsel tot doel heeft een belasting op het gebruik van goederen en diensten te heffen waarvan het bedrag strikt evenredig is aan de prijs van die diensten en goederen (zie punt 54 van de opmerkingen van de Commissie van 10 oktober 2024, met verdere verwijzingen naar de rechtspraak van het Hof).
- 47 In dit verband moet worden opgemerkt dat met name financiële instellingen op grond van artikel 135 van de btw-richtlijn (in Oostenrijks recht omgezet bij § 6, lid 1, punt 8, UStG 1994) voor specifieke en limitatief opgesomde financiële diensten in aanmerking komen voor btw-vrijstelling.
- 48 In de onderhavige context voorziet de Oostenrijkse btw-wet niet in algemene vrijstellingen die alleen aanknopen bij specifieke kenmerken en waarvan afwijkingen zijn toegestaan (zoals bijvoorbeeld de vrijstelling voor kleine ondernemingen overeenkomstig § 6, lid 1, punt 27, UStG 1994).
- 49 Naar haar opzet verschaft de vrijstelling van § 6, lid 1, punt 28, laatste volzin, UStG 1994 aF alleen maar een voordeel aan specifieke ondernemingen, te weten ondernemingen die zich hoofdzakelijk toeleggen op diensten van bancaire aard of op het gebied van verzekeringen of pensioenfondsen. De (reglementaire) kwalificatie als bank, verzekeringsmaatschappij of pensioenfonds is niet relevant.
- 50 Aangezien de vrijstelling van § 6, lid 1, punt 28, laatste volzin, UStG 1994 aF geen differentiatie invoert tussen de desbetreffende diensten en bijgevolg alle diensten vrijstelt die sowieso niet zijn vrijgesteld op grond van andere vrijstellingsregelingen, bevindt ***X*** zich in het hoofdgeding in een feitelijk

en juridisch vergelijkbare situatie als alle andere belastingplichtigen die niet-vrijgestelde diensten verrichten voor ondernemingen waaraan § 6, lid 1, punt 28, laatste volzin, UStG 1994 aF een voordeel verschafft (namelijk ondernemingen die zich hoofdzakelijk toeleggen op diensten van bancaire aard of op het gebied van verzekeringen of pensioenfondsen). Binnen deze vergelijking wordt ***X*** ook verschillend behandeld op grond van § 6, lid 1, punt 28, laatste volzin, UStG 1994 aF, in die zin dat ***X*** haar diensten vrijgesteld kan verrichten, terwijl andere belastingplichtigen btw over hun diensten in rekening moeten brengen.

- 51 Evenzo kan ***X*** worden vergeleken met andere belastingplichtigen die vrijgestelde handelingen verrichten. Uit het oogpunt van de btw bevinden banken/verzekeringen/pensioenfondsen zich immers in een juridisch en feitelijk vergelijkbare situatie als alle andere belastingplichtigen die een belastingvrijstelling genieten. Ook binnen deze vergelijking heeft § 6, lid 1, punt 28, laatste volzin, UStG 1994 aF een discriminerende werking:

****X*** verricht IT-diensten voor een andere bank. Deze diensten zijn vrijgesteld van btw. Een arts die IT-diensten voor andere artsen wenst te verrichten, kan die echter alleen verrichten tegen betaling van de verschuldigde btw.*

- 52 Een vergelijkingspaar bestaande uit een bank/verzekering/pensioenfonds welke in-house-IT-diensten verricht, en een bank/verzekering/pensioenfonds welke dergelijke diensten inkoopt, bevindt zich daarentegen niet in een vergelijkbare situatie: Wanneer diensten binnen een belastingplichtige worden verricht, bestaat er bij gebrek aan een rechtsverhouding waarbij over en weer prestaties kunnen worden uitgewisseld (zie arrest van het Hof van 11 juli 2024 in zaak C-184/23, *Finanzamt T II*, EU:C:2024:599), helemaal geen belastbare handeling die vrijgesteld zou kunnen worden. Wanneer een externe dienstverrichter een dienst verricht, ontstaat een dergelijke verhouding regelmatig en is er dus sprake van belastbare diensten. In casu zijn deze diensten echter alleen vrijgesteld van belasting als zij worden verricht door een begunstigde belastingplichtige. Er is dus geen sprake van een vergelijkbare situatie.
- 53 De vrijstelling van § 6, lid 1, punt 28, laatste volzin, UStG 1994 aF staat ook niet in gelijke mate open voor alle belastingplichtigen, maar staat alleen toe dat ondernemingen die zich hoofdzakelijk toeleggen op diensten van bancaire aard of op het gebied van verzekeringen of pensioenfondsen, al hun diensten vrijgesteld verrichten voor soortgelijke ondernemingen.
- 54 Aan de vrijstelling van § 6, lid 1, punt 28, laatste volzin, UStG 1994 aF is sedert de toetreding van Oostenrijk tot de Europese Unie niet getornd. In de toelichting bij het regeringsvoorstel wordt evenwel niet verwezen naar deze vrijstelling. Daarin staat alleen te lezen dat (ErlRV 1715 van de bijlagen XVIII. GP, 55):

„De eerste volzin van deze bepaling correspondeert met artikel 13, deel A, lid 1, onder f), van de richtlijn [opmerking van het BFG: thans artikel 132, lid 1, onder f), van de btw-richtlijn].”

- 55 De doelstelling en strekking die de wetgever voor ogen had met deze vergaande vrijstelling voor banken, verzekeringsondernemingen en pensioenfondsen, kan dan ook niet worden afgeleid uit de wet noch uit de toelichting daarbij. Het Bundesfinanzgericht ziet geen rechtvaardiging voor deze vrijstelling. Bovendien zou een dergelijke rechtvaardiging, zoals administratieve vereenvoudigingen of het beginsel van een betere wetshandhaving, dan ook gelijkelijk moeten gelden voor alle andere van btw vrijgestelde handelingen. Daarvoor heeft de Oostenrijkse wetgever, en evenmin de btw-richtlijn, juist niet voorzien in een vergaande vrijstelling.
- 56 Zoals reeds aangegeven in punt 24, zijn er bij de Oostenrijkse wetgever kennelijk ook twijfels vanuit Unierechtelijk oogpunt gerezen over de in § 6, lid 1, punt 28, laatste volzin, UStG 1994 aF neergelegde vrijstelling voor interbancaire diensten. Om die reden heeft hij die vrijstelling in het AbgÄG 2024 geschrapt „*teneinde rechtszekerheid te creëren op grond van de Unierechtelijke bepalingen*” en met het oog op „*aanpassing van het nationale recht aan de voorschriften van het Unierecht*” [OMISSIS].
- 57 De verwijzende rechter gaat er dan ook van uit dat in het onderhavige geval is voldaan aan de selectiviteitsvoorwaarde.
- 58 Tot slot wijst het Bundesfinanzgericht erop dat de betrokken sector van banken, verzekeringen en pensioenfondsen ook geen duidelijke structurele nadelen mag ondervinden ten opzichte van andere vrijgestelde belastingplichtigen, hetgeen de selectiviteit van een maatregel zou kunnen uitsluiten (zie arrest van het Hof van 8 december 2011 in zaak C-81/10 P, *France Télécom SA/Commissie*, EU:C:2011:811). Het is juist dat niet kan worden ontkend dat de betrokken sector bepaalde voorschriften in acht moet nemen. Naar analogie zijn echter ook bijzondere bepalingen van toepassing op andere belastingplichtigen die onderworpen zijn aan een door het Unierecht bepaalde vrijstelling, zoals artsen (die krachtens artikel 132, lid 1, onder c), van de btw-richtlijn verplicht zijn vrijgesteld voor hun medische verzorging).

Samenvatting

- 59 ***X***, verzoekende partij voor het Bundesfinanzgericht, heeft in de litigieuze jaren 2013 tot en met 2017 de zogenoemde vrijstelling voor interbancaire diensten overeenkomstig § 6, lid 1, punt 28, laatste volzin, UStG 1994 aF toegepast. Het Bundesfinanzgericht is op grond van het nationale procesrecht verplicht om de betrokken belastingvrijstelling te onderzoeken, ook al bestaat er tussen de partijen in de aanhangige procedure geen geschil over de toepasselijkheid van de vrijstelling. De vrijstelling voor interbancaire diensten overeenkomstig § 6, lid 1,

punt 28, laatste volzin, UStG 1994 aF ontbeert echter een Unierechtelijke grondslag.

- 60 Bijgevolg betwijfelt het Bundesfinanzgericht of er sprake is van gunstiger nationale bepalingen ten opzichte van het Unierecht. Een richtlijnconforme uitlegging contra legem is echter niet mogelijk in het licht van de rechtspraak van het Hof. Evenmin is een rechtstreekse toepassing van btw-richtlijn 2006/112/EG tegen de wil van de verzoekende partij mogelijk (zie in die zin het over de Oostenrijkse btw-wet gewezen arrest van het Hof van 3 maart 2005 in zaak C-172/03, *Heiser*).
- 61 Het Bundesfinanzgericht gaat ervan uit dat § 6, lid 1, punt 28, laatste volzin, UStG 1994 aF niet voldoet aan de in de vaste rechtspraak van het Hof over artikel 107, lid 1, VWEU ontwikkelde toetsingscriteria, aangezien er in casu – zoals hierboven uiteengezet – (1) sprake is van een maatregel van de staat, (2) die het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig kan beïnvloeden, (3) de begunstigde ervan (***X***) een voordeel verschaft en (4) de mededinging vervalst of dreigt te vervalsen.
- 62 Het Bundesfinanzgericht vraagt zich dan ook af of de in § 6, lid 1, punt 28, laatste volzin, UStG 1994 neergelegde vrijstelling voor interbancaire diensten moet worden aangemerkt als een steunmaatregel van de staat in de zin van artikel 107, lid 1, VWEU.

Voorstel voor een berechting bij voorrang

- 63 Artikel 53, lid 3, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof bepaalt:

„De president kan op grond van bijzondere omstandigheden beslissen dat een zaak bij voorrang zal worden berecht.”
- 64 Volgens het Bundesfinanzgericht staat vast dat er geen gronden zijn die een versnelde procedure in de zin van artikel 105, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof rechtvaardigen. Er zijn geen buitengewone omstandigheden die een dergelijke versnelde procedure zouden rechtvaardigen.
- 65 Volgens het Bundesfinanzgericht moet het onderhavige verzoek om een prejudiciële beslissing daarentegen om verschillende redenen bij voorrang worden behandeld in de zin van artikel 53, lid 3, van het Reglement voor de procesvoering. Ten opzichte van het vorige verzoek om een prejudiciële beslissing (zaak C-460/24, EU:C:2025:346) van het Bundesfinanzgericht zijn er geen inhoudelijke wijzigingen. Alle partijen in de procedure hebben hun opmerkingen in het kader van de vorige procedure ingediend. De juridische standpunten zijn uitgewisseld.
- 66 Het onderhavige verzoek om een prejudiciële beslissing leent zich dus niet alleen voor een behandeling bij voorrang (zie in die zin arrest van het Hof van 30 april

2024 in zaak C-670/22, *M.N.*, EU:C:2024:372, punt 62). Een dergelijke behandeling bij voorrang lijkt uit het oogpunt van de gecumuleerde duur van de procedure (artikel 47 van het Handvest van de grondrechten) zelfs passend. Mocht het Hof bevestigen dat de belastingvrijstelling in kwestie een steunmaatregel naar primair recht vormt, dan zou een behandeling bij voorrang van het verzoek om een prejudiciële beslissing bovendien de verjaring van eventuele vorderingen voorkomen die de Commissie zou kunnen instellen.

[OMISSIS] [informatie over rechtsmiddelen en kennisgeving]